

MINISTER ZDROWIA

MZ-OZU-520-16221-2/GR/09

URZĄD MIASTA w Kudowie Zdroju	
Wpł. 15. 05. 2009	
Podpis	Warszawa, ...
NR	

2009 -05- 11

Decyzja Nr 33

Działając na podstawie art. 40 ust. 2 i art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399, z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), po zapoznaniu się z operatem uzdrowiskowym przesłanym przez Burmistrza Miasta Kudowa-Zdrój sporządzonym dla uzdrowiska Kudowa-Zdrój, w powiecie kłodzkim, województwie dolnośląskim:

1. Potwierdzam możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Kudowa-Zdrój,
2. Ustalam w oparciu o przedstawione świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców i właściwości lecznicze klimatu, następujące kierunki lecznicze dla uzdrowiska Kudowa-Zdrój: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby naczyń obwodowych, choroby układu trawienia, choroby endokrynologiczne, choroby krwi i układu krwiotwórczego.

Uzasadnienie

W dniu 24 listopada 2008 r. do Ministerstwa Zdrowia wpłynęło pismo Burmistrza Gminy Kudowa-Zdrój z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Kudowa-Zdrój. Minister Zdrowia po przeanalizowaniu złożonego operatu uzdrowiskowego, zaopiniowanego pozytywnie w dniu 18 listopada 2008 r. przez Komisję Współpracy Zagranicznej, Promocji i Uzdrowiska Rady Miejskiej w Kudowie-Zdroju, zgłosił

w piśmie z dnia 16 grudnia 2008 r. znak MZ-OZU-520-16221-1/GR/08 uwagi do przedstawionego operatu. W dniu 14 kwietnia 2009 r. Zastępca Burmistrza przy piśmie z dnia 30 marca 2009 r. znak AiB-7329/04/08, przedłożył poprawiony operat uzdrowiskowy dla uzdrowiska Kudowa-Zdrój. Minister Zdrowia po rozpatrzeniu poprawionego operatu stwierdza zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399, z późn. zm.), że obszar uznany za uzdrowisko Kudowa-Zdrój spełnia warunki zawarte w art. 34 ust. 1 tej ustawy, konieczne do potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego w uzdrowisku Kudowa Zdrój, a tym samym, że warunki środowiskowe, zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, występujące naturalne surowce oraz klimat gwarantują możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego w uzdrowisku utworzonym w granicach administracyjnych miasta Kudowa-Zdrój.

Analiza operatu uzdrowiskowego wykazała, że uzdrowisko Kudowa-Zdrój spełnia łącznie niżej opisane warunki:

1) Posiada udokumentowane złoża naturalnych surowców – wód leczniczych

Na obszarze uzdrowiska Kudowa-Zdrój występuje złożo wód leczniczych wodorowęglanowo-sodowo-wapniowych zawierających wolny dwutlenek węgla, posiadających mineralizację 0,21-0,36 %. Dla potrzeb lecznictwa eksploatowane są 4 ujęcia, dla nich zostały wydane świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze wód.

Prezes Centralnego Urzędu Geologii decyzją z dnia 20 stycznia 1973 r. znak KDH/013/3284/B/71 zatwierdził dokumentację geologiczną zawierającą ustalenie zasobów eksploatacyjnych wód leczniczych (szczaw) Kudowa-Zdroju dla ujęć w następujących ilościach: odwiert nr 2 „Moniuszko” – 2,50 m³/h, odwiert nr 3 „Marchlewski” - 4,50 m³/h, źródło „Górne” - 6,00 m³/h i kolejną decyzją z dnia 19 września 1977 r. znak KDH/013/4272/B/77 zatwierdził dokumentację geologiczną zawierającą ustalenie zasobów eksploatacyjnych wód leczniczych dla odwiertu „K-200” w ilości 4,70 m³/h. Łączne zasoby eksploatacyjne wynoszą 17,70 m³/h.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa udzielił koncesji Nr 166/93 z dnia 16 lipca 1993 r. na okres 20 lat na eksploatację wód leczniczych ze złóż objętych

obszarem górniczym i terenem górniczym „Kudowa-Zdrój”, z przeznaczeniem do zabiegów leczniczych oraz produkcji rynkowej.

Wyżej wymienione złoża, zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 25 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych (Dz. U. Nr 32, poz. 220, z późn. zm.), jest zaliczone do złóż wód leczniczych jako kopalina podstawowa.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80, poz. 565) i zgodnie z obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 stycznia 2008 r. w sprawie wykazu jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu (Dz. Urz. M. Z. z 2008 r. Nr 1, poz.4), Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach wydał na podstawie badań fizyko-chemicznych dla 4 ujęć świadectwa z dnia 11 marca 2009 r. potwierdzające właściwości lecznicze wód:

- „Moniuszko” – 0,36% woda mineralna, swoista, wodorowęglanowa, sodowa, wapniowa, szczawa - Świadectwo Nr 1/KZ,
- „Marchlewski” – 0,21% woda mineralna, swoista, wodorowęglanowa, sodowa, wapniowa, szczawa - Świadectwo Nr 2/KZ,
- „Górne” - 0,26% woda mineralna, swoista wodorowęglanowa, sodowa, wapniowa, żelazista, szczawa - Świadectwo Nr 3/KZ,
- „K-200” - 0,33% woda mineralna, swoista wodorowęglanowa, sodowa, wapniowa, krzemowa, szczawa - Świadectwo Nr 4/KZ.

Zgodnie ze świadectwami wody wydobywane w uzdrowisku Kudowa-Zdrój mają działanie biologiczne na ustrój, wyrównują niedobory deficytowych pierwiastków jak: sód, potas, wapń, magnez oraz pierwiastków śladowych. Wody mogą być wykorzystane według wskazań lekarskich głównie do kąpieli. Z uwagi na podwyższoną zawartość arsenu naturalnego pochodzenia, stosowanie wody do kuracji pitnej i inhalacji zostało ograniczone w świadectwie do czasu trwania leczenia uzdrowiskowego. Woda z ujęcia „Górne” może być stosowana wyłącznie do użytku zewnętrznego.

2) Posiada klimat o właściwościach leczniczych

Właściwości lecznicze klimatu potwierdzone zostały świadectwem z dnia 27 sierpnia 2008 r. znak DI-070-18/2008, wydanym przez Instytut Geografii i Zagospodarowania Przestrzennego im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie, powołany zgodnie z obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie wykazu jednostek uprawnionych do potwierdzania właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu (Dz. Urz. MZ z 2007 r. Nr 12, poz.65). Dokumentację klimatyczną opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80, poz. 565). Do scharakteryzowania i oceny właściwości klimatu i bioklimatu posłużono się materiałami archiwalnymi i terenowymi badaniami lokalnego zróżnicowania warunków klimatycznych w Kudowie-Zdroju przeprowadzonymi w okresie od 6 czerwca do 24 lipca 2008 r. Oceny poziomu zanieczyszczenia powietrza dokonano na podstawie danych uzyskanych ze stałej stacji pomiarowej zanieczyszczenia powietrza zlokalizowanej przy ul. Słonecznej, w strefie „B” ochrony uzdrowskiej, nadzorowanej przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrocławiu. Analizę klimatu akustycznego przeprowadzono na podstawie wyników badań wykonanych w dniach 4-5 czerwca oraz 25 lipca 2008 r., w 8 charakterystycznych punktach pomiarowych, z czego 7 zlokalizowanych było w strefie „A” ochrony uzdrowskiej. Badania pól elektromagnetycznych zostały wykonane 14 lipca 2008 r. przez Laboratorium Wzorców i Metrologii Pola Elektromagnetycznego w Instytucie Telekomunikacji, Teleinformatyki i Akustyki Politechniki Wrocławskiej.

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, iż pod względem warunków termicznych uzdrowsko Kudowa-Zdrój spełnia większość wymagań określonych dla miejscowości uzdrowskich: przy czym usłonecznienie jest nieznacznie niższe od kryterium przyjętego dla uzdrowsk w wielkości 1500 godzin rocznie. Pozostałe parametry klimatyczne spełniają przyjęte normatywy dla uzdrowsk, średnia liczba dni z opadem wynosi 168 dni w skali roku, liczba dni z mgłą jest mniejsza, niż określona dla uzdrowsk. Dni o skrajnych warunkach termicznych oraz dni parnych jest niewiele w ciągu roku. Warunki wietrzne w Kudowie-Zdroju spełniają część wymagań klimatycznych określonych dla obszarów uzdrowskich.

Częstość silnych wiatrów jest niewielka, natomiast cisze atmosferyczne występują często, co może powodować okresowe pogorszenie się warunków sanitarnych powietrza. Biorąc pod uwagę oddziaływanie warunków atmosferycznych na organizm człowieka stwierdza się, że najdogodniejszy okres dla klimatoterapii występuje od początku kwietnia do połowy października. W tym okresie zależnie od warunków solarnych, termicznych, wietrznych i opadowych można stosować kilka form leczenia klimatycznego. W pozostałej części roku warunki bioklimatyczne mogą być wykorzystane do leczenia, rehabilitacji i profilaktyki osób w sile wieku i o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.

Jakość powietrza określono na podstawie analizy poziomów zanieczyszczeń powietrza z uwzględnieniem dopuszczalnych poziomów tych substancji, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87, poz. 798). Do oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza wykorzystano wyniki pomiarów stężeń dwutlenku azotu, dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w powietrzu. Wyniki badań pochodzą ze stacji zlokalizowanej przy ulicy Słonecznej i z punktu pomiarowego monitoringu pasywnego zlokalizowanego w Parku Zdrojowym. W Kudowie-Zdroju na obszarach ochrony uzdrowskiej w latach 1999-2003 nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy wymienionych zanieczyszczeń powietrza. W ramach ograniczenia „niskiej emisji” rozbudowano sieć gazową, zmodernizowano komunalne kotłownie. Z uwagi na wzrastające natężenie ruchu komunikacyjnego powodującego zwiększone emisje do atmosfery pyłów i gazów, należy w sposób ciągły wykonywać pomiary jakości powietrza. Na obszarze uzdrowiska znajdują się 2 drogi o bardzo dużym natężeniu ruchu samochodowego; droga międzynarodowa nr 67 zlokalizowana w południowej części uzdrowiska, na granicy strefy „B” obsługująca ruch tranzytowy oraz droga wojewódzka nr 389, będąca odgałęzieniem drogi międzynarodowej i przechodząca przez strefę „A” ochrony uzdrowskiej. W badanym okresie średnie roczne stężenie pyłu oraz dopuszczalny poziom dla stężeń 24-godzinnego pyłu określony w wielkości $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, nie zostały przekroczone. Średnioroczne wartości stężeń dwutlenku siarki wykazują wahania. Wzrost ich następuje w sezonie grzewczym. Zjawisko to związane jest z emisją zanieczyszczeń ze stacjonarnych źródeł spalania i osiąga wartości zbliżone do progowych wynoszących $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Poza sezonem grzewczym stężenie dwutlenku siarki w powietrzu jest 3-krotnie mniejsze

i występuje w dolnych wartościach progowych. Dwutlenek azotu również występuje w wartościach nieprzekraczających norm ustalonych dla uzdrowisk. W 2007 roku rozszerzono zakres badań uwzględniając poziom arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu. Na podstawie otrzymanych wyników nie stwierdzono występowania przekroczeń wymienionych parametrów.

Poziom hałasu określony został zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178, poz. 1841). W wyniku badań stwierdzono, że warunki akustyczne w określonych przedziałach czasowych w ciągu doby przekraczają znacznie dopuszczalne w tym zakresie wartości. Maksymalne wartości chwilowe natężenia hałasu w strefie „A” ochrony uzdrowskiej oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych przekraczają 80 dB, generalnie na obszarze całej strefy „A” występują przekroczenia poziomu hałasu w wielkości 60 dB, również w porze nocnej. Głównym generatorem hałasu i wzrostu zanieczyszczenia powietrza jest komunikacja samochodowa. Według danych pochodzących z Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu wynika, że w 2005 r. średni dobowy ruch pojazdów na drodze wojewódzkiej, której fragment stanowi ulica Zdrojowa, wynosił 6482 pojazdów/dobę. Prognozy na kolejne lata zakładają systematyczny wzrost natężenia ruchu samochodowego, w 2010 r. do 7 578 pojazdów /dobę i w 2025 r. do 11527 pojazdów/dobę. Zakładane prognozy nadmiernej rozbudowy komunikacji samochodowej są poważnym zagrożeniem dla uzdrowiska. Z uwagi na konieczną poprawę warunków środowiskowych należy przeprowadzić działania w zakresie:

- zainstalowania stacji pomiarowych w zakresie warunków klimatycznych uzdrowiska,
- zainstalowania stacji pomiarowych warunków sanitarnych powietrza i pomiarów akustycznych,
- systematycznych pomiarów klimatu akustycznego i stanu sanitarnego powietrza,
- przebudowy układu komunikacyjnego w celu wyłączenia z ruchu samochodowego części ulic znajdujących się w strefie „A” ochrony uzdrowskiej,
- ograniczenia emisji akustycznej pochodzącej głównie z komunikacji samochodowej,
- poprawy stanu technicznego dróg,
- usytuowania pasów zieleni na odcinkach ulic i dróg najbardziej narażonych na hałas.

Niepodjęcie zaleconych działań w przyszłości może doprowadzić do ograniczenia warunków niezbędnych do leczenia uzdrowskiego.

Poziomy pól elektromagnetycznych określone zostały na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Pomiary natężenia pól elektromagnetycznych wykonane w strefie „A” ochrony uzdrowskiej wykazują wartości znacznie niższe od dopuszczalnych w miejscach dostępnych dla ludzi.

Na podstawie analizy zróżnicowania przestrzennego warunków bioklimatycznych i stanu sanitarnego powietrza wydzielono na obszarze Kudowy-Zdroju 4 typy obszarów o różnej przydatności do leczenia klimatycznego:

- obszary bardzo korzystne, występują na eksponowanych na południe stokach wzniesień oraz w obrębie suchych, sosnowych i mieszanych lasów, które łagodzą warunki odczuwalne w ekstremalnych sytuacjach pogodowych, a dzięki obecności w powietrzu specyficznych substancji wydzielanych przez drzewa, fitoncydów mogą być wykorzystane w leczeniu wielu schorzeń,
- obszary umiarkowanie korzystne, które nie powinny być przeznaczone dla długotrwałego przebywania pacjentów z uwagi na duże dobowe kontrasty termiczne i nasilenie niekorzystnych warunków termiczno-wilgotnościowych występujących w lasach porastających północne stoki wzniesień oraz podwyższony lokalny poziom hałasu i zanieczyszczenia powietrza na obszarach zabudowanych,
- obszary mało korzystne występują w obniżeniach dolinnych, z uwagi na podwyższoną wilgotność powietrza sprzyjającą powstawaniu stanów parności oraz inwersji temperatury i przygruntowych mgieł radiacyjnych oraz na terenach dolin zalesionych,
- obszary mało korzystne, położone wzdłuż ciągów komunikacyjnych z uwagi na znacznie podwyższony poziom hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych powietrza.

W związku z powyższym stwierdza się, że uzdrowsko Kudowa-Zdrój spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska, za wyjątkiem znacznych przekroczeń poziomów parametrów, o których mowa wyżej. Zgodnie z załączonym świadectwem klimat charakteryzuje się korzystnymi warunkami do leczenia chorób ortopedyczno - urazowych, reumatologicznych, kardiologicznych.

3) Posiada zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowskiego

A) Zakłady lecznictwa uzdrowskiego:

Na obszarze uzdrowiska Kudowa-Zdrój znajduje się 6 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego: 3 szpitale uzdrowiskowe, 2 sanatoria, przychodnia uzdrowiskowa, zakład przyrodolecznicy. W części obiektów leczniczych znajdują się bazy zabiegowe. Ogólna liczba łóżek wynosi 900, w tym 565 znajduje się w gestii spółki uzdrowiskowej, 335 u pozostałych gestorów. Obiekty w większości przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, dysponują odpowiednią bazą hotelową i zabiegową. W strefie „A” ochrony uzdrowiskowej znajdują się także liczne ośrodki wypoczynkowe, hotele i pensjonaty dysponujące bazą noclegową w liczbie 843 łóżek. W pozostałej części uzdrowiska znajdują się również liczne obiekty powiązane z infrastrukturą uzdrowiskową, które wpływają na zwiększenie bazy noclegowej łącznie do 2150 miejsc. W zakładach lecznictwa zatrudnionych jest łącznie 25 lekarzy i 105 osób średniego i niższego personelu medycznego. W większości obiektów znajdują się jadalnie z zapleczami kuchennymi. Zgodnie ze wskazaniami lekarskimi stosowanych jest kilka diet. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego zarejestrowane są jako niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Dysponują nowoczesną aparaturą i urządzeniami medycznymi oraz przygotowane są do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.

Dominującym podmiotem na rynku uzdrowiskowych usług leczniczych jest „Zespół Uzdrowisk Kłodzkich” S.A. z siedzibą w Polanicy-Zdroju, oddział Kudowa-Zdrój. W jego gestii znajdują się 2 szpitale uzdrowiskowe, 1 sanatorium uzdrowiskowe, przychodnia uzdrowiskowa i zakład przyrodolecznicy, działający w ramach szpitala uzdrowiskowego Nr 1, w którym wykonywana jest przeważająca liczba zabiegów leczniczych. Obiekty z uwagi na walory architektoniczne zostały wpisane do rejestru zabytków. W spółce zatrudnionych jest 14 lekarzy różnych specjalizacji i 60 osób średniego i niższego personelu medycznego. Spółka uzdrowiskowa dysponuje następującymi zakładami lecznictwa uzdrowiskowego.

- Szpital Uzdrowiskowy Nr 1 tworzy zespół 2 pawilonów „Zameczek” i „Polonia”, zakład przyrodolecznicy funkcjonujący w 2 obiektach „Łazienki I” i „Łazienki III” oraz przychodnia uzdrowiskowa:

Pawilon „Zameczek” jest obiektem 2-kondygnacyjnym z 1 windą. Po gruntownej modernizacji oddany został do użytku w 2008 roku. Znajduje się tu 150 łóżek, w pokojach jedno, dwu i trzyosobowych, wyposażonych w pełne węzły sanitarne. Przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. W szpitalu są 2 gabinety lekarskie,

1 gabinet pielęgniarstwo-zabiegowy oraz sala intensywnego nadzoru kardiologicznego. Zatrudnionych jest 2 lekarzy, 8 osób średniego i niższego personelu medycznego. Usługi lecznicze świadczone są w zakładzie przyrodolecznictwa oddalonym o około 50,0 m od szpitala uzdrowiskowego.

Pawilon „Polonia” jest obiektem 4-kondygnacyjnym. Posiada 194 łóżka w pokojach jedno, dwu i wieloosobowych, wyposażonych w pełne węzły sanitarne. Znajduje się tu jadalnia z zapleczem kuchennym. W obiekcie są 4 gabinety lekarskie, 2 gabinety pielęgniarstwo-zabiegowe, sala intensywnego nadzoru medycznego oraz gabinet zabiegowy do monitorowania pracy serca EKG. Zatrudnionych jest 4 lekarzy i 22 osoby średniego i niższego personelu medycznego. Pacjenci korzystają z zabiegów wykonywanych w zakładzie przyrodolecznictwa. W budynku znajduje się Teatr Zdrojowy, po generalnym remoncie, składa się z Sali „Teatralnej” i Sali „Lustrzanej”.

Zakład Przyrodolecznictwa organizacyjnie powiązany jest ze Szpitalem Uzdrowiskowym Nr I, funkcjonuje w 2 budynkach zlokalizowanych w Parku Zdrojowym. Budynek „Łazienki I” jest 4-piętrowy, budynek „Łazienki III” jest 3-piętrowy. Obydwa obiekty posiadają windy osobowe, dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W zakładzie znajduje się 1 gabinet lekarski, 1 gabinet pielęgniarstwo-zabiegowy do monitorowania pracy serca EKG. Zabiegi wykonywane są na 105 stanowiskach zabiegowych w zakresie balneoterapii, hydroterapii, peloidoterapii, fizykoterapii i kinezyterapii. W 2008 roku wykonano łącznie 377389 zabiegów leczniczych. Personel medyczny tworzy 29-osobowy zespół fizjoterapeutów, rehabilitantów, masażyści i zabiegowych kąpielowych. Nadzór nad standardami lecznictwa uzdrowiskowego pełni 2 lekarzy.

Przychodnia Uzdrowiskowa znajduje się w budynku „Łazienki III”. Składa się z gabinetu lekarskiego, biura planowania zabiegów oraz rejestracji pacjentów. W ramach przychodni działa Poradnia Diagnostyczna Układu Krążenia. Zakres działania poradni obejmuje badania diagnostyczne wraz z konsultacją lekarską w zakresie EKG, całodobowe monitorowanie pracy serca metodą Holtera, całodobowe monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi aparatem typu Schillera oraz badanie spirometryczne. W przychodni realizowane są świadczenia w ramach lecznictwa ambulatoryjnego refundowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia i lecznictwa otwartego dla pacjentów indywidualnie pokrywających koszt leczenia uzdrowiskowego.

- Szpital Uzdrowskiowy Nr 2 tworzy zespół 2 obiektów – „Koga” i „Jagusia”, obiekt przeznaczony dla dzieci:

Pawilon „Koga” jest budynkiem 4-kondygnacyjnym, posiadającym 69 łóżek w pokojach jedno, dwu i wieloosobowych, wyposażonych w pełny węzeł sanitarny. Obiekt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W obiekcie znajdują się 2 gabinety lekarskie, gabinet pielęgniarsko-zabiegowy oraz gabinet diagnostyczny do monitorowania pracy serca EKG. Zatrudnionych jest 2 lekarzy i 9 osób średniego i niższego personelu medycznego. Na miejscu jest jadalnia z zapleczem kuchennym. W bazie zabiegowej wykonywane są zabiegi w dziale kinezyterapii, w zakresie gimnastyki indywidualnej i przyrządowej oraz masaże klasyczne. Zatrudnionych jest 2 rehabilitantów medycznych. Pacjenci korzystają z zabiegów wykonywanych w uzdrowskiowym zakładzie przyrodolecznictwa.

Pawilon dla dzieci „Jagusia” tworzą 2 budynki połączone łącznikiem. Obiekt jest 2-kondygnacyjny, bez windy. Jeden budynek to część hotelowa dla dzieci. Pokoje są dwu i wieloosobowe. Pomieszczenia sanitarne znajdują się na korytarzach. Jednorazowo leczy się tu 86 pacjentów. W obiekcie są 2 gabinety lekarskie, 1 gabinet pielęgniarsko-zabiegowy, gabinet zabiegowy do monitorowania pracy serca EKG i 2 pokoje izolacyjne. Zatrudnionych jest 2 lekarzy i 12 osób średniego i niższego personelu medycznego. Drugi budynek to pomieszczenia szkoły z 5 klasami, pracownią multimedialną, świetlicą, biblioteką, pracownią komputerową, salą gimnastyczną i jadalnią. W sali gimnastycznej o powierzchni 154,0 m², wyposażonej w sprzęt stanowiący 20 stanowisk do ćwiczeń zbiorowych, wykonywane są świadczenia w zakresie kinezyterapii. Pacjenci korzystają również z zabiegów wykonywanych w uzdrowskiowym zakładzie przyrodolecznictwa. W bezpośrednim sąsiedztwie szpitala znajdują się boiska sportowe. W ramach Zespołu Szkół Specjalnych nad bezpieczeństwem dzieci i realizacją programów edukacyjnych sprawuje opiekę 16 nauczycieli, wychowawców i opiekunów. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w godzinach 8¹⁵ – 12³⁰, zajęcia z wychowawcami w godzinach 12³⁰ – 18⁰⁰, w pozostałych godzinach opiekę nad dziećmi sprawują opiekunowie i średni personel medyczny.

- Sanatorium uzdrowskiowe „Zacisze” jest budynkiem 4-kondygnacyjnym, posiada 2 windy, dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. W obiekcie jest 66 łóżek w pokojach dwu i wieloosobowych, z pełnym węzłem sanitarnym. W obiekcie jest jadalnia

wraz z zapleczem kuchennym. Znajduje się tu 1 gabinet lekarski, 1 gabinet pielęgniarско-zabiegowy i gabinet do monitorowania pracy serca EKG. Zatrudnionych jest 2 lekarzy i 7 osób średniego i niższego personelu medycznego. Brak jest bazy zabiegowej, pacjenci korzystają z zabiegów wykonywanych w uzdrowiskowym zakładzie przyrodolecznictwem.

Lecznictwo uzdrowiskowe prowadzone jest również w 2 innych zakładach opieki zdrowotnej: 24 Wojskowym Szpitalu Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjnym SPZOZ i Sanatorium Uzdrowiskowym MSWiA „Bristol”:

- 24 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny jest zakładem lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonym przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Obiekt składa się z 2 budynków połączonych łącznikiem. Budynek nr 1 jest 4-kondygnacyjny, wyposażony w 3 windy. Budynek nr 2 jest 2-kondygnacyjny. W sanatorium jest jadalnia z zapleczem kuchennym. Łącznie znajduje się tu 145 łóżek w pokojach jedno, dwu i wieloosobowych. W szpitalu są 3 gabinety lekarskie, 3 gabinety pielęgniarско-zabiegowe i 2 gabinety diagnostyczne, do prób wysiłkowych i spirometrii. Zatrudnionych jest 6 lekarzy i 21 osób średniego i niższego personelu medycznego. W sanatorium jest baza lecznicza, pacjenci korzystają z zabiegów wykonywanych w zakresie balneoterapii, hydroterapii, peloidoterapii, fizykoterapii i kinezyterapii. W 2008 roku wykonano łącznie 136894 zabiegi lecznicze. Na terenie szpitala działa Poradnia Rehabilitacyjna, wykonywane są świadczenia w systemie ambulatoryjnym w zakresie rehabilitacji medycznej, balneologii i fizykoterapii.
- Sanatorium uzdrowiskowe MSWiA „Bristol”, jest zakładem lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Obiekt jest 5-kondygnacyjny, znajdują się tu 4 windy, w tym 1 dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na miejscu jest baza zabiegowa i jadalnia z zapleczem kuchennym. Jednocześnie leczy się tu 190 pacjentów. Pokoje są jedno i dwuosobowe, wyposażone w pełne węzły sanitarne, znajduje się tu również kilka apartamentów. W obiekcie jest 7 gabinetów lekarskich, 5 gabinetów pielęgniarско-zabiegowych, dyżurka pielęgniar斯卡 połączona z 1-łóżkową salą obserwacyjną oraz gabinet diagnostyczny USG. W sanatorium zatrudnionych jest 5 lekarzy i 24 osoby pozostałego personelu medycznego. Zabiegi lecznicze wykonywane są w dziale hydroterapii, peloidoterapii, fizjoterapii, kinezyterapii. W 2008 roku wykonano łącznie 165232 zabiegów leczniczych.

B) Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

- Pijalnia Wód Mineralnych znajduje się w centrum uzdrowiska w Parku Zdrojowym. Łącznie z Salą Koncertową zajmuje powierzchnię 854,0 m². Pijalnia jest ogrzewana, w związku z tym czynna cały rok, w godzinach 7⁰⁰-19⁰⁰. Woda podawana jest z ujęć „Marchlewski” i „Moniuszko”, zgodnie z obowiązującym regulaminem.
- Stary zabytkowy Park Zdrojowy znajduje się w centrum strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, zajmuje powierzchnię 12,73 ha. Wpisany został na listę zabytków gminy. Krajobraz parku uzupełniają charakterystyczne obiekty architektoniczne: pijalnia z salą koncertową, staw zdrojowy, hala spacerowa, szpitale uzdrowiskowe „Polonia” i „Zameczek”. Atrakcyjna jest również zieleń parkowa. Znajdują się tu krzewy rododendronów, kwiatowe dywany oraz egzotyczne okazy drzew. Wiele z nich uznano za pomniki przyrody. Właściwy sposób zarządzania i gospodarowania obiektem oraz wykonywane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanu sprawiają, że park ma istotne znaczenie w leczeniu uzdrowiskowym i stanowi dużą atrakcję turystyczną.
- Ścieżki ruchowe wytyczone w Parku Zdrojowym i odpowiednio oznakowane służą do wykonywania ćwiczeń ruchowych z zakresu klimatoterapii.

W uzdrowisku Kudowa – Zdrój leczenie uzdrowiskowe prowadzone jest w zakresie leczenia chorób ortopedyczno-urazowych, chorób reumatologicznych, chorób kardiologicznych i nadciśnienia, chorób naczyń obwodowych, chorób układu trawienia, chorób endokrynologicznych, chorób krwi i układu krwiotwórczego.

4) Obszar spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska

Ocena właściwości leczniczych klimatu dokonana w punkcie 2), obejmuje kryteria jakości powietrza, ochrony przed hałasem i ochrony przed polami magnetycznymi, zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska:

- z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87, poz. 798),
- z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla poszczególnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796),

- z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178, poz. 1841),
- z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Z przeprowadzonych badań wynika, że głównym generatorem hałasu i wzrostu zanieczyszczenia powietrza jest komunikacja samochodowa. Przy opisie klimatu omówiono konieczne działania, które należy wykonać w celu poprawy stanu sanitarnego powietrza.

5) Posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetyki, transportu zbiorowego, a także prowadzi właściwą gospodarkę odpadami

Przez obszar uzdrowiska prowadzą drogi – międzynarodowa, wojewódzka, powiatowe i gminne. Miasto posiada dogodne połączenia komunikacją autobusową z wieloma miastami w Polsce. Funkcjonują również prywatne linie autobusowe. Kudowa-Zdrój posiada również niezelektryfikowane połączenie kolejowe relacji Kłodzko-Kudowa-Zdrój, a następnie zelektryfikowane na trasie Kłodzko-Wrocław.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się z sieci wodociągowej, działającej w oparciu o ujęcia o następujących wydajnościach: „Błażejowickie” – ujęcie składające się z kilku studni w dolinie potoku Trzemeszna – 916,0 m³/dobę, „Karlowskie” – ujęcie drenażowe składające się z 26 studni – 1140,00 m³/dobę, „IMKA”- ujęcie składające się z 6 studni wierconych na obszarze Parku Narodowego Gór Stołowych – 480,00 m³/dobę, „Dańczówka”- ujęcie powierzchniowe na potoku Dańczówka – 1600 m³/dobę. Woda z ujęć powierzchniowych poddawana jest uzdatnianiu w Stacji Uzdatniania Wody w Dańczowie. Woda pochodząca z ujęć Błażejowickich i Karlowskich jest bardzo dobrej jakości i nie wymaga uzdatniania. Planowany jest od 2010 r. pobór wody z ujęć wierconych wykonanych na obszarze sąsiedniej gminy Lewin Kłodzki, w miejscowości Jeleniów w ilości 1680 m³/dobę. Całkowita długość sieci wodociągowej wynosi 67,00 km. W chwili obecnej z wodociągów korzysta ponad 95% mieszkańców. Mieszkańcy przysiółków odległych od centrum Kudowy-Zdroju korzystają z wody pochodzącej ze studni kopanych bądź wody źródlanej.

Miasto Kudowa-Zdrój jest skanalizowane w 93%, jedynie w terenie górskim, poszczególne gospodarstwa nie są podłączone do sieci. Łączna długość sieci miejskiej stanowi 41,00 km, a liczba podłączeń wynosi 2 500. Ścieki odprowadzane są kolektorem do komunalnej

mechaniczno-biologicznej oczyszczalni zlokalizowanej w Kudowie-Zdroju, w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Klikawa. Przepustowość hydrauliczna średnia wynosi 10000 m³/dobę, natomiast maksymalna przepustowość w czasie deszczu lub roztopów wynosi 13824 m³/dobę. Rzeczywista wielkość dopływu w czasie pogody suchej określona jest w wielkości 5000 m³/dobę.

Gmina posiada składowiska odpadów w miejscowości Brzozowie. Termin zamknięcia eksploatacji tego składowiska przewidziany jest na dzień 31 grudnia 2009 r. Zgodnie z założeniami Międzygminnego Związku Celowego docelowym składowiskiem odpadów będzie składowisko w Ścinawce Dolnej, na obszarze gminy Radków. Zbiórka odpadów komunalnych prowadzona jest w systemie selektywnym.

Miasto zasilane jest w gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 z gazociągu magistralnego poprzez stację redukcyjno-pomiarową znajdującą się w miejscowości Dańczów. Gaz przesyłany jest gazociągami DN 100 i DN 150 do 3 stacji redukcyjno-pomiarowych II stopnia zlokalizowanych w Kudowie-Zdroju. Łączna długość sieci niskiego i średniego ciśnienia wraz z przyłączami wynosi 60,17 km.

W wyniku działań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczenia powietrza, w mieście zmodernizowano 139 kotłowni węglowych, wprowadzając do systemu grzewczego gaz. Podstawowym źródłem energii cieplnej jest gaz bądź inne paliwa ekologiczne, jednakże indywidualne gospodarstwa domowe używają do ogrzewania paliwa stałe, węgiel i drzewo. Łączna liczba odbiorców gazu wynosi 3078, liczba odbiorców wykorzystujących gaz do ogrzewania 517. Do ogrzewania zakładów lecznictwa uzdrowiskowego wykorzystywany jest gaz.

Wszyscy mieszkańcy mają dostęp do energii elektrycznej. Zasilanie odbywa się z węzłowej stacji transformatorowej 110/20 kV - Kudowa, o zainstalowanej mocy 2×10 MVA. Stacja powiązana jest liniami przesyłowymi 110 kV z Krajowym Systemem Energetycznym oraz siecią energetyczną Republiki Czeskiej, co umożliwia wymianę energii między obydwojoma krajami. Na obszarze gminy energia rozprowadzana jest siecią rozdzielczą 20 kV, o długości 40 km. Przesyłanie energii elektrycznej do odbiorców odbywa się poprzez linie napowietrzne i kablowe oraz 45 stacji transformatorowych. Łączna długość linii niskiego napięcia wynosi 63,2 km. Zasilanie istniejącą siecią elektroenergetyczna zapewnia sprawne funkcjonowanie działalności uzdrowiskowej, innych działalności gospodarczych i zaspakaja aktualne potrzeby mieszkańców.

Istniejąca infrastruktura techniczna na obszarze uzdrowiska jest wystarczająca do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego. Tym niemniej należy dokładać wszelkiej

staranności do działań skutkujących poprawą warunków środowiskowych. Systematyczny monitoring parametrów środowiskowych pozwoli na szybkie reagowanie w przypadku wystąpienia jakichkolwiek zagrożeń dla działalności uzdrowiskowej.

W oparciu o przesłany operat uzdrowiskowy stwierdza się, że uzdrowisko Kudowa-Zdrój, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach o obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, utworzone na obszarze trzech stref ochronnych „A”, „B” i „C” w granicach i wielkościach określonych w niniejszym operacie uzdrowiskowym, spełnia łącznie warunki określone w art. 34 ust. 1 przywołanej ustawy.

Rada Gminy po uprawomocnieniu się decyzji wydanej przez Ministra Zdrowia, uchwała na podstawie operatu uzdrowiskowego statut uzdrowiska Kudowa-Zdrój.

Uchwalony statut uzdrowiska Kudowa - Zdrój powinien zostać ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Wojewody Dolnośląskiego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Strona niezadowolona z decyzji może na podstawie art. 127 § 3 K.p.a. zwrócić się do Ministra Zdrowia z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej decyzji.

upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Marek Haber

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Kudowa-Zdrój, 57-350 Kudowa-Zdrój, ul. Zdrojowa 24
2. Przewodniczący Komisji Uzdrowiskowej Miasta Kudowa - Zdrój, 57-340 Kudowa - Zdrój, ul. Zdrojowa 24
3. Wojewoda Dolnośląski, 50-951 Wrocław, Pl. Powstańców Warszawy 1
4. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, 02-390 Warszawa, ul. Grójecka 186
5. Dyrektor Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, 50-525 Wrocław, ul. Joannitów 6
6. a/a

Sporządziła:
G. Rosińska
5.05.2009r.